

Spot-värvide trükkimine läbi CMYK-i

Trükitööstuses on tavaliselt standardiks, milles värvitoone määratletakse, PANTONE-süsteem. Nende värvide kohta on juhendid (värvilehvikud), kus iga toon on määratud kindla numbriga ja see süsteem on standard (kui keegi teisest linnast helistab mulle ja ütleb, et PMS 214, siis mina võtan oma PANTONE-juhendi ja näen selle numbri all täpselt sama värvitooni kui temagi). PANTONE-standardiga defineeritud värvid on **spot-värvid** ehk värvid, mida saab, kui segada kokku füüsiliselt mitmest potist võetud komponentvärve (neid on muideks 14).

Aga trükkimine-printimine toimub (tavaliselt) läbi CMYK-i - st. et printer (meie firma puhul) peab kõikvõimalikud värvitoonid saavutama vaid 4 värvi kokkusegamisel: Cyan, Magenta, Yellow ja Black. CMYK-i abil esitatud värve nimetatakse **process-värvideks**. Ja siin on spot- värvide esitamine kohati üsna komplitseeritud. PANTONE' l on olemas ka lehvik (*PANTONE Process Color Imaging Guide*), kust võib näha, mida nad pakuvad antud värvi lähimaks CMYK-vasteks. Veenduge ise, need on tihti üsna erinevad.

Spot- värvide trükkimine läbi CMYK-i on alati problemaatiline, tulemus sõltub printeri värviedastamise võimest, tintidest ja materjalist, millele trükitakse. Osad värvitoonid on võimalik saavutada üsna ligilähedased konkreetsele spot-värvile, mõndasid värvitoone ei saavuta kunagi (eriti puudutab see osasid siniseid toone).

Kasutatavaim Pantone-lehvik (PANTONE Color Formula Guide) koosneb 2-st osast: läikivale (Coated) paberile ja matile (Uncoated) paberile trükitud värvid. Siin on ilmekalt näha, kuidas sama värvitoon paistab erineval materjalil erinev.

PANTONE-juhendile (uusimal lehvikul) lisatud tehnilistes märkustes on kirjas: "Võrreldes esimeste väljaannetega võivad esineda erinevused värvitoonides, sõltuvalt saadaolevast toormaterjalist. Näiteks võivad selles väljaandes paista värvid palju puhtamad ja säravamad, eriti puudutab see katmata (mati) paberi osa. Siin kinnitatud retseptid on värvide segamise juhendiks. Kui PANTONE põhivärvide tindid on toodetud vastavalt meie spetsifikatsioonidele, siis tagavad antud retseptid sellist tooni värvi, mis vastab konkreetsele toonile (PANTONE-kaardis), juhul kui see trükitakse samal meetodil (*by lithography*) samasugusele paberile, kui on kasutatud antud juhendis. Värvid tulevad sarnased, kasutades taime-põhjalisi lahusteid ja baariumivabu pigmente."

Ja veel üks märkus PANTONE-kaardi juurde: seal on eraldi märgistatud värvitoonid, mis on võimalik saavutada läbi CMYK-i trükkides - nii et kõiki toone isegi pole ette nähtud sel moel saavutada! Nii, et kui valida PANTONE-värve, mis tõenäoliselt lähevad ka CMYK-i abil trükitavateks (offset-trükk, printimine), siis tasub neid märke jälgida (vähemalt uusimas PANTONE-kaardis need on).

Sellegipoolest püüavad trükkalid alati pingutada, et soovitud värvitoon tuleks NII LIGILÄHEDANE KUI VÕIMALIK.